

Ćacilend već postaje međunarodno prepoznata reč

Foto: FoNet / Ana Paunković

Međunarodni dan ljudskih prava slavimo desetog decembra jer je tog dana usvojena Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima. U svojoj preambuli, ova deklaracija navodi da se ljudska prava u krajnjoj instanci brane silom i da su nam pravni mehanizmi potrebni da do ovog nasilja ne bi došlo, rečima:

Pošto je od krucijalne važnosti da ljudska prava budu zaštićena pravnim poretom kako čovek ne bi bio primoran da kao krajnjem izlazu pribegne pobuni protiv tiranije i ugnjetavanja".

Ove godine Međunarodni dan ljudskih prava dočekujemo skromno, rekla bih, nikad skromnije, u krugu sugrađana koji preko ograde vire u privatno okupljanje koje već 8 meseci zloupotrebljava Ustav i Zakon Srbije da bi pristalice jedne političke partije držao na okupu ispred Narodne skupštine. Odatle zgodno, mogu da ometaju opozicione narodne poslanike da odu na posao u tu istu Narodnu skupštinu, da prete prolaznicima i napadaju novinare. Mogu i da održavaju vanredno stanje u gradskom saobraćaju i izmeštene linije autobusa koliko im se god prohte, da sprečavaju građanke i građane da šetaju javnom površinom i ugrožavaju zaštićene biljne vrste u Pionirskom parku.

Iako prijavljen kao javni skup, jasno je da Ćacilend to nije.

Nije javno okupljanje, jer da bi jedno okupljanje bilo javno, ono mora da bude na mestu koje je dostupno bez uslova ili pod istim uslovima, individualno neograničenom broju lica.

Nije javni skup jer ne ispunjava uslove iz Zakona o javnom okupljanju građana u pogledu vremena trajanja skupa. Skup može da traje od 6 do 24 časa. Ne može da traje neograničeno.

Nije javni skup, jer organi javne vlasti očigledno nemaju ovlašćenja na tom mestu koja imaju na ostalim javnim okupljanjima, pa smo tako došli u situaciju da javna tužiteljka ne može da izvrši uviđaj u Ćacilendu.

Nije javni skup jer novinari ne mogu da izveštavaju sa tog mesta,

a da im ne strada oprema pred očima policije koja u te svrhe okrene glavu na drugu stranu.

Nije javni skup, jer bi javni skupovi bili prekinuti ukoliko na njima dođe do ugrožavanja bezbednosti ljudi i imovine, upotrebe oružja, nasilja, kršenja ljudskih prava.

Javni skup bi bio prekinut i nastupanjem opasnosti od narušavanja javnog reda u većem obimu.

Odavno smo već prestali da se pitamo kako to može i zašto smo dozvolili da naoružani kriminalci okupiraju deo centra glavnog grada i da im niko ne može ništa. Pitanje je – kako se iz ove situacije izlazi?

Jasno je da na domaće organe javne vlasti ne možemo da

U centru glavnog grada Srbije, na privatnom okupljanju građana gde ne važi pravni poredak Srbije, egzistira jedna vrsta jednakija od svih ostalih

računamo, jer su oni dozvolili privatno okupljanje u centru grada.

Međunarodna zajednica je informisana, ali čini se, prezauzeta nekim drugim pitanjima da bi se bavila još jednim u nizu masovnih kršenja prava građana Srbije, iako, Ćacilend već postaje međunarodno prepoznata reč.

I dok su narodni poslanici opozicije, uzimajući stvar u svoje ruke, pomerili ogradu, a učesnici privatnog okupljanja vikali na njih: „Ustaše, ustaše“, policije opet nigde nije bilo. Zaista neverovatno da taj, represivni organ izvršne vlasti, koji uglavnom niko nigde ne želi da vidi, nije tu onda kad ti jedino zatreba – da zaštiti Ustav Republike Srbije i predstavnike zakonodavne vlasti. Policija nije bila tu ni kada je jedan od studenata koji žele da uče pretio klanjem narodnoj poslanici Bljani Đorđević. Policija je bila tu, ali je okrenula glavu na drugu stranu kada su studenti koji žele da uče polomili kameru novinarskoj ekipi

TV N1. Istovremeno dok se ovo dozvoljava na privatnom okupljanju, Nacrtom o izmenama i dopunama Krivičnog zakonika, građanima Srbije se preti, zatvorskom kaznom za bilo kakvo, čak i kratkotrajno blokiranje saobraćaja.

Simbolično, uz tu ogradu, nalazi se i okupljanje oko Dijane Hrke, koja kao ožalošćena majka mladića stradalog na novosadskoj železničkoj stanici, nema prijavnicu, nema prostor koji ima privatno okupljanje pored nje i nema zaštitnu ogradu. Njoj svakodnevno prilaze građani da je pozdrave, podrže, odaju počast njenoj borbi. Ona je skrajnuta na trotoar, jer je plato ispred Narodne skupštine zauzet privatnim okupljanjem.

U Novom Sadu, njih šestoro sedi na optuženičkoj klupi, a šestoro građana je u bekstvu od političkog progona zbog pripremanja dela protiv ustavnog uređenja i bezbednosti Srbije na osnovu nezakonitog prisluškivanja. Ovde opravdano možemo postaviti pitanje – ko narušava ustavni poredak države? Oni koji su, koristeći slobodu izražavanja u privatnom prostoru ćaskali o revoluciji ili oni koji drže privatno okupljanje na javnom prostoru glavnog grada i sprečavaju narodnom voljom izabrane poslanike da odu na posao? Oni koji traže odgovornost za 16 poginulih ispod novosadske nadstrešnice ili oni koji svakodnevno krše osnovna ljudska prava građana Srbije sprečavajući ih da koriste javnu površinu i saobraćajnicu u centru glavnog grada?

Sve ovo me vraća na početak teksta i povod za ovih, nikad teže napisanih par redova o ljudskim pravima. „Sva ljudska bića rađaju se slobodna i jednaka u dostojanstvu i pravima“, kaže Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima. Ipak, u centru glavnog grada Srbije, na privatnom okupljanju građana gde ne važi pravni poredak Srbije, egzistira jedna vrsta jednakija od svih ostalih. Univerzalna deklaracija vas je upozoravala.

Autorka je programska direktorka Jukoma